

Ουίνστον Τσώρτσιλ: Δύο διαμετρικά αντίθετες εκτιμήσεις

Γεώργιος Οικονόμου

Η ιστορία γράφεται από τους νικητές. Αυτό ίσχυε μέχρι τα τελευταία χρόνια. Αρχικώς, δειλά, δειλά, εκφράζονταν οι αντίθετες απόψεις οι οποίες αμφισβητούσαν την ορθότητα της λογικής αυτής, μέχρι που σήμερα να έχουμε φθάσει στο σημείο να γκρεμίσουμε όλη την «ορθόδοξη» ιστορία από τους αρχαίους χρόνους έως τις μέρες μας και να ορθώσουμε στην θέση της την λεγόμενη «εναλλακτική» ιστορία.

Στον βωμό της εναλλακτικής ιστορίας έχουμε κατεδαφίσει, δίκην ταλιμπάν, τα μέχρι τούδε μνημεία του δυτικού πολιτισμού καθώς και τα αγάλματα των προσωπικοτήτων που εδημιούργησαν τον Δυτικό Πολιτισμό στον οποίο, βεβαίως, οφείλονται και τα επακόλουθα του, ήτοι ο εκπολιτισμός και η απελευθέρωση από την δουλεία των μη Ευρωπαϊκών λαών.

Επί του θέματος, θα ήθελα να παραβάλω τις εκτιμήσεις δύο εκ διαμέτρου αντίθετων απόψεων. Η μία προέρχεται από τον Tariq Ali, Μαρξιστή Πακιστανό ακτιβιστή, εγγονό από μητέρα του Πρωθυπουργού του Punjab (πολιτείας του Πακιστάν) από το 1937 μέχρι το 1942, ο οποίος διετέλεσε Πρόεδρος του περίφημου Συλλόγου Συζητήσεων της Οξφόρδης (Oxford Union) το 1965 και η άλλη από τον ευπατρίδη Andrew Roberts, τον κατ' εξοχήν Άγγλο ιστορικό του κατεστημένου, ο οποίος έχει διδάξει στο King's College του Λονδίνου και στο Stanford University. Σύμφωνα με τους Sunday Times του Λονδίνου ο Roberts έχει γράψει το 2018 την «καλύτερη επίτομη βιογραφία του Τσώρτσιλ».

Ο Tariq Ali είχε ενεργοποιηθεί στην Νέα Αριστερά την δεκαετία του 1960, και το 1968, έγινε μέλος του Διεθνούς Μαρξιστικού Κινήματος (International

Marxist Group – “IMG”) και της Διεθνούς Εκτελεστικής Επιτροπής της 4^{ης} Διεθνούς.

Το 1999 επέκρινε δυναμικά την επέμβαση του NATO στην Βοσνία Ερζεγοβίνη ενώ αρνείτο το μέγεθος και την φύση των εγκλημάτων που οι Σερβικές δυνάμεις διέπραξαν στην Βοσνία και το Κόσοβο.

Προσφάτως (24 Μαρτίου, 2022), σε άρθρο του στο αριστερό περιοδικό London Review of Books, στο οποίο εκδότρια είναι η σύντροφος του Susan Watkins, κατέκρινε την αντιμετώπιση του Gorbachev από τον James Baker το 1990 και εκθέτει τα «γνωστά» γεγονότα που παραθέτονται λεπτομερώς στο βιβλίο της M.E. Sarotte, καθηγήτριας στο Πανεπιστήμιο John Hopkins και μέλος του Συμβουλίου επί των Εξωτερικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Πολιτειών.

Όποιος έχει εντρυφήσει λίγο στα γεγονότα της περιόδου εκείνης και σέβεται τον εαυτό του είναι αδύνατον να υποστηρίξει την Ουκρανία σ' αυτόν τον άσκοπο πόλεμο που έχει φέρει τουλάχιστον την Ευρώπη στο χείλος της αβύσσου. Ακόμη και ο εκατοντάχρονος Κίσσινγκερ έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου, όπως και όλοι οι ορθώς σκεπτόμενοι διεθνολόγοι, όπως ο William Burns, νυν διευθυντής της CIA, ο Thomas Friedman των New York Times, ο διαμορφωτής της αμερικανικής πολιτικής του Ψυχρού Πολέμου George Kennan, κ.α.

Κατόπιν όλων αυτών θα επερίμενε κανείς ότι στον πρόσφατο πόλεμο κατά της Ουκρανίας ο Tariq Ali θα έπρεπε φυσιολογικά να υποστηρίξει την Ρωσία.

Μετά την εκτενή εισαγωγή, ερχόμαστε στο κυρίως θέμα του βιβλίου του που είναι η αποδόμηση της μέχρι σήμερα ανάγνωσης της ιστορίας και η

«αποδοχή» της εναλλακτικής που πρεσβεύουν σήμερα οι «προοδευτικές δυνάμεις».

Επί του θέματος, ο Tariq Ali έγραψε και εκυκλοφόρησε προσφάτως το βιβλίο «Winston Churchill: His Times, His Crimes» (Winston Churchill: Οι καιροί του, Τα Εγκλήματά του), όπου γράφει ότι ο θαυμασμός για τον Τσώρτσιλ «πνίγει κάθε σοβαρή συζήτηση» για τον ηγέτη του πολέμου και ότι «είναι απαραίτητη μια εναλλακτική εξήγηση».

Το βιβλίο του παπαγαλίζει όλα τα επιχειρήματα των εναλλακτικών, ότι δηλαδή ο Τσώρτσιλ είναι εγκληματίας πολέμου, κακός ιμπεριαλιστής, μαζικός εγκληματίας, φιλικός προς τον φασισμό, όπως τον παρουσίαζαν οι Caroline Elkins, Priya Gopal, Richard Gott, David Irving, Madrushee Mukerji, Clive Ponting, Richard Toye και Geoffrey Wheatcroft, οι περισσότεροι γνωστοί τριτοκοσμικοί αναθεωρητικοί ιστορικοί.

Εάν όντως υπάρχει μια «λατρεία» για τον Τσώρτσιλ, δεν την έχει προκαλέσει ο ίδιος ούτε και έχει κουνήσει το δακτυλάκι του για να πνίξει την αρνητική κριτική εναντίον του.

Υπάρχει ένας γενικός κανόνας στις βιογραφίες, όπως και στην δημοσιογραφία, ότι οι απαξιωτικές κριτικές πρέπει να ερευνώνται πιο προσεκτικά από τα συνήθη γραπτά, όμως ο Ali δεν τον εφαρμόζει. Υποπίπτει σε τόσα πολλά πραγματικά λάθη που στο τέλος η φήμη του Τσώρτσιλ αναδύεται αλώβητη.

Το βιβλίο αναφέρει ότι ο Τσώρτσιλ «δεν ήταν τίποτα περισσότερο από ένας έξυπνος πολιτικός που ασχολείτο με την κατασκευή καριέρας» προτού εκλεγεί πρωθυπουργός το 1940. Η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Είχε ήδη συνδράμει στο να καταστεί η κοινωνία ευημερούσα (welfare state),

προετοίμασε το Βασιλικό Ναυτικό για τον Μεγάλο Πόλεμο και προειδοποιούσε την ανθρωπότητα για την άνοδο των Ναζί, μεταξύ άλλων σοβαρών επιτυχιών.

Εξηγώντας την υποτιθέμενη «μη δημοφιλία» του Τσώρτσιλ κατά την διάρκεια του δευτέρου παγκόσμιου πολέμου, ο Ali ισχυρίζεται ότι προέρχεται από το γεγονός ότι «οι στρατιώτες που εγκατέλειπαν άρον, άρον τον Dunkirk ήξεραν πόσο εστερούντο οπλισμού». Όμως ο Τσώρτσιλ επέζηε συνεχώς για να διατεθούν περισσότερα κονδύλια για την άμυνα της χώρας όλα τα χρόνια που ήταν στην αφάνεια.

Ο Ali ισχυρίζεται στην συνέχεια ότι μια δημοσκόπηση του 1943 «κατέδειξε ότι μόνο το 1/3 του πληθυσμού είχε εκφράσει την ικανοποίηση του για το πολεμικό υπουργικό συμβούλιο», δηλαδή υπέρ του Τσώρτσιλ.

Βέβαια, ο Τσώρτσιλ δεν αποτελούσε το υπουργικό συμβούλιο η δε σχετική δημοσκόπηση κατέγραψε συγχρόνως ότι η προσωπική δημοφιλία του Τσώρτσιλ υπερέβαινε το 80% καθ' όλη την διάρκεια της πρωθυπουργίας του εν καιρώ πολέμου – μόνο για ένα μήνα «κατέβηκε» στο 78%, και σε τρεις περιπτώσεις ανέβηκε στο 93%.

Το ότι οι συντηρητικοί έχασαν τις εκλογές του 1945 οφείλονταν σε αισθήματα κατά του Τσώρτσιλ είναι επίσης λάθος εκτίμηση. Οι Συντηρητικοί (Tories) θα έχαναν πολύ περισσότερες έδρες αν δεν ήταν ο ηγέτης τους. Έχασαν επειδή οι ψηφοφόροι ενώ εθαύμαζαν τον Τσώρτσιλ προσωπικά, επιθυμούσαν την «ευημερούσα πολιτεία» (welfare state), τις κρατικοποιήσεις και την «Νέα Ιερουσαλήμ» που πρόσφερε ο Clement Attlee, ο ηγέτης των Εργατικών.

Ο Ali γράφει στην συνέχεια, ότι ο Στρατηγός Kitchener ήταν υπεύθυνος για τις ήττες της Βρεταννίας στον πόλεμο των Boers το 1899. Εν τούτοις, ο Kitchener δεν είχε πατήσει το πόδι του στην Νότια Αφρική πριν από τον Ιανουάριο 1900, τρεις μήνες μετά την κήρυξη του πολέμου.

Ισχυρίζεται επίσης ότι ο Τσώρτσιλ έστειλε στρατεύματα κατά των μεταλλωρύχων στο Tonysrandy, όταν στην πραγματικότητα εσταμάτησε τον στρατό που ήταν καθ' οδόν για να καταστείλει τις ταραχές και αντ' αυτού ανάθεσε στην αστυνομία να αντιμετωπίσει τους μεταλλωρύχους και μάλιστα χωρίς οπλισμό.

Περιγράφει το Υπουργικό Συμβούλιο του Τσώρτσιλ ως «την μαφία των τώρηδων που διοικεί την χώρα» ενώ στην πραγματικότητα συμμετείχαν στο πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο Εργατικοί και Φιλελεύθεροι από την αρχή της θητείας του ως πρωθυπουργού.

Επίσης, ο Ali συμπεριλαμβάνει τον Enoch Powell, διαβόητο σκληροπυρηνικό δεξιό, στο μεταπολεμικό υπουργικό συμβούλιο του Τσώρτσιλ, ενώ αυτό είναι ψεύδος.

Κατηγορείται επίσης ο Τσώρτσιλ ότι είναι υπεύθυνος και ότι επέχαιρε για την καταστροφή των Γερμανικών πόλεων. Στην πραγματικότητα είδε την πολεμική αυτή πράξη ως μια σκληρή αναγκαιότητα και μάλιστα διερωτήθηκε αν «είμαστε ζώα».

Ο Ali αναφέρει περαιτέρω ότι ο Τσώρτσιλ δεν εθαύμαζε την φυλή των Pashtun στο «Βορειο-Δυτικό Μέτωπο» που αποδεικνύει ότι ο Ali δεν πρέπει να έχει διαβάσει το βιβλίο του «Ιστορία των Δυνάμεων Κρούσης του Malakand» (The Story of the Malakand Field Force) που είναι γεμάτη από παραδείγματα ανδρείας και θαυμασμού για την φυλή αυτή.

Ισχυρίζεται επίσης ότι ο Τσώρτσιλ συνηγορούσε υπέρ της νίκης του Franco στην Ισπανία και ότι «η στήριξη για τον στρατηγό δεν ήταν ποτέ σε αμφιβολία» επειδή «τυφλωμένος από ταξικές και ιμπεριαλιστικές προκαταλήψεις υποστήριξε πλήρως το Ευρωπαϊκό φασιστικό κίνημα κατά των αριστερών».

Στην πραγματικότητα ο Τσώρτσιλ συνηγορούσε υπέρ της απολύτου μη εμπλοκής κατά την διάρκεια του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου, έγραψε δε στην εφημερίδα Daily Telegraph ότι τυχόν νίκη του Franco «θα οδηγούσε στο ίδιο είδος καταπίεσης όπως συνηθίζεται στα απολυταρχικά κράτη», και τον Δεκέμβριο 1938 είπε στον Λόρδο Χάλιφαξ, τον τότε Υπουργό των Εξωτερικών της Βρεταννίας ότι «είναι φανερό ότι τα συμφέροντα μας εξυπηρετούνται με ήττα του Franco».

Ο Ali στην συνέχεια ισχυρίζεται ότι ο Τσώρτσιλ ε γνώριζε και υποστήριξε τα εγκλήματα κατά των Mau Mau στην Κένυα πράγμα για το οποίο δεν παρουσιάζει κανένα τεκμήριο. Οι Mau Mau ήταν υπεύθυνοι για εκτεταμένες σφαγές στην Κένυα και δεν ήταν δυνατόν ένας Άγγλος που είχε διατελέσει μέλος της κυβερνήσεως να εγκρίνει τα εγκλήματά τους. Εν πάσει περιπτώσει ο ηγέτης των Mau Mau, Jomo Kenyatta, πήρε μέρος στην διάσκεψη του Λονδίνου για την ανεξαρτησία της Κένυα, το 1963 έγινε Πρωθυπουργός και ένα χρόνο αργότερα, μετά την ανεξαρτησία, ανέλαβε Πρόεδρος. Σήμερα ο γιός του Uhuru Kenyatta είναι ο τέταρτος Πρόεδρος της χώρας.

Ο Tariq Ali ισχυρίζεται περαιτέρω ότι ο Τσώρτσιλ πίστευε ότι οι αυτόχθονες της Βρεταννικής Αυτοκρατορίας πρέπει να καταπιέζονται μέχρι βαθμού που να θεωρείται σαν κάτι το φυσιολογικό.

Αυτή είναι μια εντελώς λανθασμένη άποψη για τον Τσώρτσιλ, ο οποίος εθεωρούσε την Αυτοκρατορία ως ένα έντιμο θεσμό ο οποίος προσέφερε σε εκατομμύρια υπηκόους μια πιο ευτυχισμένη και ασφαλέστερη ζωή όντες μέλη της Βρεταννικής οικογένειας των λαών και των φυλών.

Η πίστη αυτή ήταν που ενέπνευσε ιμπεριαλιστές όπως ο Τσώρτσιλ, ο Curzon, ο Cromer και ο Kitchener, καθώς και εκατομμύρια Βρεταννών να αφιερώσουν την ζωή τους στην Αυτοκρατορία ως γιατροί, ιεραπόστολοι, δικαστές, καλλιεργητές τσαγιού και στρατιώτες. Το να απαξιώνει κανείς γενιές Βρεταννών, με υψηλά θρησκευτικά και πατριωτικά ιδεώδη ως αιμοβόρους εκμεταλλευτές και εγκληματίες είναι σκέτη μαρξιστική προπαγάνδα.

Ο Tariq Ali επιδοκιμάζει τυφλά τις χειρότερες κατηγορίες του κάθε εχθρού του Τσώρτσιλ. Για ένα από αυτούς τον Clive Ponting, ο οποίος παρέδωσε στρατιωτικά μυστικά κατά του πολέμου των Falklands, γράφει: «Το εξαιρετικό μυαλό του ήταν απώλεια για την Δημόσια Υπηρεσία». Αν ήταν δυνατόν να παραμείνει στην θέση του μετά την προδοσία του.

Ο Ali ισχυρίζεται ότι η πτώση του Mohammad Mosaddagh το 1953 ήταν έργο της CIA και της MI6. Όμως τα πραγματικά γεγονότα ήταν διαφορετικά όπως έχει προσφάτως αποδείξει ο ιστορικός Ray Takey και άλλοι.

Αποδείχθηκε ότι ο Mosaddagh εδιορίσθηκε από το παλάτι. Και παρ' ότι οι δυτικές μυστικές υπηρεσίες εστήριξαν την αποπομπή του, ήταν στην πραγματικότητα μια ισχυρή σύμπραξη Ιρανών κληρικών, στρατηγών και εμπόρων που εξήλωσαν ένα δυνητικό δικτάτορα που κατέστρεψε την χώρα και δεν ήταν ούτε δημοφιλής ούτε φιλελεύθερος ούτε δημοκράτης.

Κατά τον Ali «οι προθέσεις του Δυτικού Ιμπεριαλισμού ήσαν όντως γενοκτονικές από την αρχή», και γράφει ότι «δεν υπήρχε έγκλημα που να είναι τόσο βρώμικο» που να μην το υποστηρίξει ο Τσώρτσιλ.

Πάνω στην βάση αυτή γράφει για την σφαγή του Amritsar στην Ινδία. Δεν αναφέρει όμως ότι ο Τσώρτσιλ το καυτηρίασε στην Βουλή των Κοινοτήτων ονομάζοντας το «ένα εξαιρετικό γεγονός, ένα τερατώδες γεγονός».

Τα σχόλια του Ali για τον λιμό (πείνα) της Βεγγάλης και για τον ρόλο του Τσώρτσιλ στον Ελληνικό εμφύλιο είναι στο ίδιο μοτίβο: παραπληροφορούν και δεν έχουν μελετηθεί σε βάθος.

Ούτε και τα ιστορικά λάθη περιορίζονται στον Τσώρτσιλ. Ο Ναπολέων παρουσιάζεται ότι ήταν αντίθετος με τον τερματισμό της δουλείας, ενώ ένα από τα πρώτα θέματα για τα οποία ενομοθέτησε όταν επέστρεψε από την Elba το 1815, ήταν η κατάργηση της δουλείας.

Κατά τον Tariq Ali δεν υφίσταται ιστορικά το δικαίωμα των Εβραίων στην Παλαιστίνη, αφού ο Σιωνισμός είναι απλώς Ευρωπαϊκή αποικιοκρατία, το αποτέλεσμα του φανατισμού του Theodore Herzl. Στο βιβλίο οι Εβραίοι του Μπρούκλιν περιγράφονται ως «οι πλέον διαβολικοί και σκληροί αντιπρόσωποι» της Αμερικανικής Εβραϊκής κουλτούρας.

Ο Ali πιστεύει ότι το πρόσφατο «μπογιάτισμα» του ανδριάντα του Τσώρτσιλ στην Πλατεία της Βουλής «είναι μια από τις πιο ανώδυνες κριτικές του έργου του Τσώρτσιλ».

Τελειώνοντας και ανεξαρτήτως του τι πιστεύει κανείς για την Βρεταννική αυτοκρατορία, είναι γεγονός ότι όταν οι αποικίες απέκτησαν την ανεξαρτησία τους, η Βρεταννία εδέχθηκε τους υπηκόους τους ως ίσους

πολίτες στην μητρόπολη, με αποτέλεσμα σήμερα να είναι η Βρεταννία η πιο επιτυχημένη πολυπολιτισμική χώρα μέχρι σημείου που ο Δήμαρχος του Λονδίνου να είναι Πακιστανός και πλείστα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, Ινδικής καταγωγής.

Μάλιστα προσφάτως οι «λευκοί» Άγγλοι απόφοιτοι των νομικών σχολών εδιαμαρτυρήθησαν ότι τα μεγάλα δικηγορικά γραφεία κάνουν διακρίσεις στην εργοδότηση και επιλέγουν Ινδούς δικηγόρους.